

ԳՈՐԾԱԲԱՆԱԿԱՆ
ՍԱՂԹԱՆՔ

Վ.Ա.ՍՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՑ

ՏՊԱՐԱՆ ՄՐՅԱ ՅԱԿՈՂԵԱՅ

ԵՐԻՒԱԾԱԿԱՄ

1947

1-263

ԳՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

ՎԱՍՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՑ

A 2524

ՍԱՐԿԱՀԱԳ. Եւ եւս խաղաղութեան . . .

ՀԱՆԴԻՍՊՈՎԵՑ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր Ան.

ՄՐԿ. Եղբարք սիրեցեալք, սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով կացցուք միաբան յաղօթս, և փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած, զ հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, գոհանալով զնմանէ՝ որ այց արար ողորմութեամբ իւրով Ազգիս Հայոց և սրբոյ եկեղեցւոյս Հայաստանեաց, վերստին չնորհելով մեզ զժառանգութիւն Հայրենեաց մերոց:

Արդ, աղաչեսցուք զնա բոլորով սրտիւ,

Զի պահպանեսցէ զ Հանրապետութիւն Ազգիս մերոյ, և պայծառացուցէ զ Եկեղեցի իւր Սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալուտեան իւրոյ.

Զի յաւելցէ զիմաստութիւն և զ կարսղութիւն գլխաւորաց Ազգիս և ամենալն գաստակաւորաց ի շինութիւն Հայրենեաց մերոց.

Զի տացէ օգնականութիւն ամենայն զօրավարաց մերոց եւ զօրաց եւ զինուարեալ մանկանց.

Զի ևս առաւել արասցէ և մեզ յորդորումն սիրոյ և ի գործս բարեաց,

Ամենակալ ՏԵՐ Աստուած մեր կեցուցէ և ողորմեսցի:

ՀՆԴԱՊ. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա . . .

ՇԱՐՈԿԱՆ ԳԶ.

ԴՊ. Ուրախ լեր, սուրբ եկեղեցի, քանզի Քրիստոս
արքայն երկնից այսօր պըսակեաց ըգբեզ խաչին իւրով.
Եւ զարդարեաց զամուրը ո՞ն սփանչելի փառօքն իւրով։

Խընդա յոյժ դուստր սիովնի. քանզի երկիրս եր-
կինք եղեն այսօր վերբասին ո՞ն նորոգմամբ, եւ քազա-
ւոր երկնաւոր հանեցաւ բընակիլ ի քեզ։

Փառք հօր. Այժմ և միշտ։

Ընդ դասս երկնաւոր զօրացըն վեր առեալ տօնե-
մը քեզ այսօր զանդադար փառատրութիւնս. ուրախ
լեր հարսն անարատ անքընին ո՞ն խորհրդով։

ՍԱՂՄՈՍ

ԴՊ. Գոհացայց զին, Տէր, բոլորով սրիւ իմով,
պատմեցից զամենայն սփանչելիս ո՞ն։

Ուրախ եղեց եւ ցնծացայց ի քեզ, սաղմոս ասա-
ցից անուան ո՞ւմ, Բարձրեալ։

Արարեր զդատաստանս իմ եւ զիրաւունս, նստար
յարոո դատաւոր արդարութեան։

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես եւ զաշս
ամբարտանից դո՞ւ խոնարհեցուցանես։

Ցուսասցին ի քեզ ամենեենան ոյժ զիտեն զանուն
ո՞ն, զի ոչ բողցես զայնոսիկ, որ խնդրեն զիեզ, Տէր։

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւնս ո՞ն ի
դրունս դսեր Սիոնի, ցնծացայց ի փրկութեան ո՞ւմ։

Ընկլան հերանոսք յապականութեան իւրեանց զոր
արարին . որոգայր զոր բագուցին առցէ զոս նոցա:

Աշ քո , Տէր , ընկալաւ զիս , Եւ խրատ քո կանգնեաց
զիս ի սպառ , Եւ խրատ քո ուսուցէ զիս :

Զգեցուցեր ինձ զօրութիւն ի պատերազմի , Եւ ըզ-
յարուցեալսն ի վերայ իմ ներփոյ իմ արարեր.

Կենդանի է Տէր Եւ օրինեալ է Աստուած , Եւ բարձր
եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է որ խնդրէ զվրէծ իմ Եւ հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Արդար է Տէր , զարդարութիւն սիրէ , զուղղութիւն
տեսանեն երես նորա:

Փառք Հօր Եւ Որդւոյ , այժմ Եւ միշտ Եւ յաւիտեանս .

Մի ոմն ի Քահանայից ընթեռնու ի բեմէն

Ալէլուիա , Ալէլուիա , Ուրախ եղիցին ազգք
և ցնծասցեն ազինք , զի դու դատես զժողովուրդս
յուղղութիւն և ազգաց երկրի դու առաջնորդես.

Ընթեցուածոյ յԱռաջին բագաւորութեանց
(Ը. 4-22)

Եւ ժողովեցան ամենայն արք Իսրայէլի Եւ
եկին առ Սամուէլ յԱրիմաթեմ , Եւ ասեն ցնա .
Դո՛ւ աւագիկ ծերացար , Եւ որդիք քո ո՛չ գնան
զճանապարհ քո . Եւ արդ կացո՛ ի վերայ մեր
թագաւոր , դատել զմեղ որպէս և այլ ազգք : Եւ
չարթուեցաւբանն յաչս Սամուէլի , զի ասացին թէ

տուր մեղ թափաւոր դատել զմեղ . Եւ յաղօթս
եկաց Սամուէլ առ Տէր : Եւ ասէ Տէր ցԱա-
մուէլ . Լուր ձայնի ժողովրդեանդ , որպէս եւ
խօսեցան ընդ քեզ . զի ոչ եթէ զքեզ անարդե-
ցին , այլ զիս մերժեցին չթագաւորել ի վերայ
նոցա : Ըստ ամենայն գործոց զոր արարին
ընդ իս յօրէ յորմէ հանի զնոսա յԵղիպտոսէ
մինչեւ ցայսօր , եւ թողին զիս եւ ծառայեցին
աստուածոց օտարաց , նոյնպէս առնեն նոքա և
ընդ քեզ : Եւ արդ լուր ձայնի նոցա . բայց զնելով
դնիցես վկայութիւն նոցա , և պատմեսցես նոցա
զիրաւունս թագաւորի՝ որ թագաւորեսցէ նոցա :
Եւ խօսեցաւ Սամուէլ կամենայն պատգամս Տեառն
առ ժողովուրդն որ խնդրեցին ի նմանէ թագա-
ւոր , եւ ասէ . Այս ինչ լիցին իրաւունք թագա-
ւորին , որ թագաւորեսցէ ի վերայ ձեր . զուս-
տերս ձեր առցէ և արասցէ կառավարս և հեծեա-
լըս , և սուրհանգակս առաջի կառաց իւրոց . և
կացուսցէ զնոսա իւր հազարապետս և հարիւրա-
պետս , և հնձել զիունձս նորա և կթել զկութս
նորա և առնել նմա զէնս և անօթս կառաց : Եւ ըզ-
գստերս ձեր առցէ յիւղազործս և ի խորտկարարս
և ի հացեփեացս : Եւ զանդս ձեր և զայզիս ձեր
և զձիթենիս ձեր զազնիւն՝ առցէ , և տացէ ըս-
տրկաց իւրոց : Եւ զսերմանս ձեր և զայզիս ձեր
տասանորդեսցէ , և տացէ ներքինեաց իւրոց և ըս-

տրկաց իւրոց։ Եւ զծառայս ձեր և զաղախնայս
ձեր և զանդեայս ձեր զազնիւս և զէշս ձեր առցէ
և տասանորդեսցէ ի գործ իւր։ Եւ զհօտս ձեր տա-
սանորդեսցէ, և դուք եղիջիք նմա ծառայք։ և
աղաղակեսչիք յաւուը յայնմիկ յերեսաց թագա-
ւորին ձերոյ զոր ընտրեցէք ձեզ, և ոչ լուիցէ
ձեզ Տէր յաւուրսն յայնոսիկ։ զի դուք ձեզէն
ընտրեցէք ձեզ թագաւոր։ Եւ ոչ կամեցաւ ժո-
ղովուրդն լսել Աամուէլի. և ասեն ցնա։ Ո՛չ այդ-
պէս է, այլ թագաւորեսցէ ի վերայ մեր, և ե-
ղիցուք և մեք իբրև զայլ ազգս, և դատեսցէ
զմեզ թագաւորն մեր և ելցէ առաջի մեր և պա-
տերազմեսցի զպատերազմ՝ մեր։ Եւ լուաւ Սա-
մուէլ զամենայն բանս ժողովրդեանն և խօսեցաւ
զնոսա յականչս Տեառն։ Եւ ասէ Տէր ցՍամուէլ։
Լուր ձայնի նոցա և թագաւորեցո՛ նոցա թագաւոր։

Ընթերցուածս յԱռակաց (Ը. 12-21)

Ես՝ իմաստութիւն ընակեցայ ի խորագիտու-
թեան. զխորհուրդս և զզիտութիւն կոչեցի յիս։
Երկիւղ Տեառն ատեայ զանիրաւութիւն, զթըշ-
կամանս և զհպարտութիւն, և զճանապարհա-
շարեաց։ Իմ է խորհուրդ և զզուշօւթիւն։ Իմ
է հանճար և զօրութիւն։ Ինեւ թագաւորք թա-
գաւորեն և հզօրք գրեն զարդարութիւն։ Ինեւ

մեծամեծք մեծանան և բռունք ինև ունին զեր-
կիր։ Ես՝ որ զիսն սիրեն՝ սիրեմ, և որ զիսն
խնդրեն՝ գտցեն շնորհս։ Մեծութիւն և փառք
իմ են, և ստացուածք բազմաց և արդարու-
թիւն։ Լաւ է զիս ստանալ քան զոսկի և զա-
կանս պատուականս և զարդիւնս իմ քան զար-
ծաթ ընտիր։ Ի ճանապարհս արդարութեան
գնամ, և ի մէջ շաւղաց արդարութեան շըջիմ։
Զի բաշխեցից սիրելեաց իմոց զմեծութիւն, և
զգանձս նոցա լցուցից բարութեամբ։

Ընթեցուածս յԵսայեայ մարգարէկ (ԾՊ. 4-13)

Մի երկնչիցիս զի յամօթ արարին զքեզ, մի
պատկառեսցես զի նախատեցին զքեզ, զի զա-
մօթն յաւիտենից մոռասցիս և նախատինք այ-
րութեան քո ոչ եւս յուշ լիցին քեզ։ Զի Տէր է
որ առնէ քեզ զայդ։ Տէր Սաբաւովթ անուն է
նորա, և որ փրկեացն զքեզ նոյն Աստուած իս-
րայէլի ամենայն երկրի կոչեսցի։ Ոչ եթէ իբրեւ
զկին մի լքեալ տարակուսեալ կոչեաց զքեզ Տէր,
և ոչ իբրեւ զկին մի ատեցեալ ի մանկութենէ։
այլ ասաց Աստուած, Առժամանակ մի թողի
զքեզ, եւ ողորմութեամբ մեծաւ ողորմեցայց
քեզ։ Առ փոքր մի սրտմտութեան դարձուցի
զերեսս իմ ի քէն, և ողորմութեամբ յաւիտե-
նից ողորմեցայց քեզ, ասաց որ փրկեացն ըզ-

քեզ Տէր։ Եւ ի ջուրցն հեղեղէ առ նոյիւ՝
այս է ինձ, որպէս երդուայն նմա ի ժամա-
նակին յայնմիկ չբարկանալ երկրի, նոյնպէս
և ո՞չ քեզ, և ոչ սպառնալեօք իմովք շար-
ժել զլերինս, և փոփոխել զբուրս, ո՞չ ողորմու-
թիւն իմ պակասեսցէ ի քէն, և ո՞չ ուխտ խա-
ղաղութեան քո անցցէ, ասաց Տէր։ Հաշտեալ
եմ ընդ քեզ, տառապեալդ և խախտեալ, մինչև
մխիթարեսցիս. ահաւասիկ պատրաստեալ եմ
կարկեհան զքարինս քո, և զիմունս քո շափի-
ղայ։ Եւ կանգնեցից զաշտարակս քո յասպիս, և
զդրունս քո յականց վանեայց և ածից շուրջ զքե-
պարիսպ յընտիր ընտիր ականց պատուականաց,
և զամենայն որդիս քո խրատեալս յԱստուծոյ, և
ի բազում խաղաղութեան մանկունք քո, և ար-
դարութեամբ շինեսջիր։

Պետրոսի առաքելոյն ի Կաթողիկեայց առաջին
թղթոյն է ընթեցուածս (Բ. 9-10)

Այլ դուք ազգ էք ընտիր, թագաւորու-
թիւն, քահանայութիւն, ազգ սուրբ, ժողովուրդ
սեպհական, որպէսզի զձեր առաքինութիւնսն նը-
ւիրիցէք այնմ որ զձեզ ի խաւարէն կոչեաց յիւր
սքանչելի լոյսն։ Որք երբեմն չժողովուրդ, բայց
արդ ժողովուրդ Աստուծոյ, որք չողորմեալք,
այժմ ողորմութիւն գտէք։

ՍՍ.ՂՄՈՍ

ԴՊ. Յնծացէք առ Աստուած օկնական է մեր,
աղաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ.

Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն, սաղմոս
ասացէք նմա ի ձայն քաղցրութեան.

Փող հարէք ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւ-
որի տարեկանաց մերոց.

Հրաման է այս Խորայէլի, և իրաւունք են
Աստուծոյ Յակոբայ.

Վկայութիւնն Յովսէփու զոր եդ լնդ նմա, որ-
պէս ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, լեզու զոր
ոչ գիտէր, լուաւ.

Ի բաց արարի ի բեռանց զիթիկունս նորա և զձեռս
նորա յորթ և ի թի ծառայելոյ.

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս և փրկեցի
զքեզ, լուայ քեզ ի գաղտնութենէ մըրկին, և փոր-
ձեցի զքեզ ի վերայ ջուրցն Հակառակութեան:

ՍՐԿ. Ալէլուիա Օրթի. եւն.

Եւ մի ոմն ի բահանայից ընթերցցի յԱւետարանն
Յովիաննու (ԺԵ. 9-12)

Որպէս սիրեաց զիս Հայր և ես սիրե-
ցի զձեզ, հաստատուն կացէք ի սէր իմ: Եթէ
պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիք ի սէր իմ:
որպէս ես զպատուիրանս Հօր իմոյ պահեցի, և
կամ ի սէր նորա: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի
ուրախութիւն իմ ի ձեզ իցէ և ձեր ուրախու-
թիւն լցեալ եղիցի: Այս է պատուեր իմ զի սի-

ըեսչիք զմիմեանս , որպէս և ես սիրեցի զձեղ՝
Մեծ ևս քան զայս սէր ոչ ոք ունի , եթէ զանձն
իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց : Դուք
բարեկամք էք իմ , եթէ առնիցէք զոր եսն պատ-
ուիրեմ ձեղ : Ոչ ևս կոչեմ զձեղ ծառայս , զի
ծառայն ոչ զիտէ զինչ զործէ տէրն նորա . այլ
զձեղ կոչեցի բարեկամս , զի զամենայն զոր լուայ
ի . Հօրէ իմմէ՞ ծանուցի ձեղ : Ոչ եթէ դուք ըն-
տրեցէք զիս , այլ ես ընտրեցի զձեղ , եւ եղի
զձեղ զի դուք երթայցէք և պտղաբերք լինիցիք ,
և պտուղն ձեր կացցէ , և զոր ինչ խնդրիցէք ի
Հօրէ իմմէ յանուն իմ տացէ ձեղ : Զայս պատ-
ուիրեմ ձեղ զի սիրեսչիք զմիմեանս :

ՀՆԴՊ. Փառք քեզ , Հայր Ամենակալ , որ
պարզեւեցեր մեզ զօրս զայս տեսանել բարեաւ
և խաղաղութեամբ .

ԴՊ. Օրհնեալ է Աստուած :

ՀՆԴՊ. Գոհութիւն զՔէն Միածին Որդի ,
որ զԱզգ մեր և զԵկեղեցի ի մահահանգոյն տա-
ռապանացն ազատեալ , հաղորդակիցս արարեր
փառաց յարութեան քո :

ԴՊ. Օրհնեալ է Աստուած .

ՀՆԴՊ. Բարեբանութիւն Քեզ , Հոգիդ Սուրբ
Աստուած , որ վերստին ծաղկեցուցիր յԱզգի մե-
րում զգաւազան իշխանութեան հարցն մերոց :

ԴՊ. ՕՐՀՆԵԱ՛Լ է ԱՍՏՈՒԱԾ :

ՀՆԴՊ. ՄԱՐԴԱՍԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ, զիսաղաղութիւնն՝ զոր շնորհեցիր մեզ փրկեա ի փորձութենէ, զազատութիւնն՝ զոր պարզեւեցիր մեզ պահեա ի չարեաց, և զամենայն զկեանս մեր ի գործըս բարիս առաջնորդեա .

ԴՊ. Ա.ՄՀՆ.

ՀՆԴՊ. ՈՂՈՐՄԵԱ՛ հարց և եղբարց մերոց, մարց և քերց մերոց և մանկանց որբացելոց որք ի գերութեան են և ի չար ծառայութեան .

ԴՊ. Ա.ԳԱԹԵԱ, ՏԵՐ և ողորմեա .

ՀՆԴՊ. ՏԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾ մեր, յիշեա ողորմութեամբ քով գհոզիս բազմերամ նահատակաց մերոց, որք եղին զանձինս իւրեանց ի սեղան փրկութեան Ազգին և հաւատոցս և լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն զնոսա արժանիս արա' .

ԴՊ. ՅԻՇԵԱՌ ՏԵՐ, և ողորմեա' .

ՀՆԴՊ. ՈՂՈՐՄԵԱՌ ԵՐԱԽՄԱՏԱԼՈՐԱՑ և պտղատուից, և ամենայն վաստակաւորաց և սպասաւորաց յազատութիւն Ազգի և ի շինութիւն Հայրենեաց մերոց .

ԴՊ. ՏԵՐ ողորմեա .

ՀՆԴՊ. ՏԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾ մեր, օգնեա թագաւորացն քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից և

նախարարաց և նախագահին Ազգիս Հայոց և ամենայն զօրավարաց և զօրաց և զինուորեալ մանկանց, պահելով ի խաղաղութեան :

ԴՊ. Ամէն.

ՀՆԴՊ. Տէր Աստուած մեր, պահեա զՀայքապետն Ազգիս, զԿաթողիկոսն ամենայն Հայոց և զհամօրէն ուխտ Եկեղեցւոյ քո սըբոյ ի խաղաղութեան :

ԴՊ. Ամէն.

ՀՆԴՊ. Նշանաւ սուրբ և պատուական խչիւ քով, հալածեա զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին ի սահմանաց հայրենեաց մերոց և ի բնակութենէս մերմէ և փրկեա' զմեզ ի հրոյն յաւիտենից և քեզ փառք ի յաւիտեանս, Ամէն.

ԴՊ. Ամէն.

ՇԱ.ՐՈԿԱՆ ԱԿ.

ԴՊ. Նըւանաւ ամենայալք խաչիւրդ ք Քրիսոս պահպանեա զմեզ մարդասէր յաներեւոյք քննամւոյն. զի դու միայն եւ քագաւոր փառաց օրինեալ յաւիտեան : Որ ի վերայ սորա տարածեցեր զանարաս բազուկը ք եւ նեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց. զի դու :

Փառք հօր. Այժմ և միշտ :

Ի միւսանգամ ք գալըսեանըն յերեւիլ սուրբ նւանիս արժանի արա լզձառայս ք վերըսին նորոգման. զի դու :

ՍՐԿ. Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի՛
Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի՛
վերալ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմենցի:

ՀՆԴՊ. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա . . .

Եւ ապա Հանդիսապեսն ընթերցցի զայօթս զայս

Տէր Աստուած փառաւորեալ յամենայնի,
զքեզ բարեբանեմք յամենայն ժամ, զի դու ես
որբութիւն մեր և պսակ հաւատացելոց. ահաւոր
և սքանչելի է անուն քո:

Քո է մեծութիւն և զօրութիւն և պարծանք
և յաղթութիւն և կարողութիւն. վասն զի դու
ամենեցուն՝ որք են յերկինս և ի վերայ երկրի,
տիրես. յերեսաց քոց դոզան ամենայն թագա-
ւորք և ազգք. ի քէն է մեծութիւն և փառք.
դու ես ամենեցուն իշխան՝ Տէր, և իշխան ամե-
նայն իշխանութեանց, ի ձեռին քում է զօրու-
թիւն և հարստութիւն, և ի ձեռին քում ամե-
նակալ մեծութիւն զօրացուցանել զամենայն :

Եւ արդ, Տէր, մեք ամենեքեան ծառայք
քո և որդիք ծառայիցն քոց որք ի սկզբանէ հա-
ճոյ եղեն քեզ, ժողովեալքս աստէն յաւուր ցըն-
ծութեան և յիշատակի ազատութեան Ազգիս Հա-
յոց և հաստատութեան Աթոռոյ Իշխանութեան
Հայաստանեայց, երկրպագեմք առաջի կամաց
քոց, գոհանամք զքէն և օրհնեմք զանուն պար-
ծանացդ, զի ոչ մոռացար զմեզ ի սպառ, այլ

զթացեալ ի մեղ՝ ի շնորհ բազմապատիկ նահատակութեանցն սրք գործեցան յաշխարհի մերում ի ձեռս արանց պատուականից՝ այց արարեր մեղ և փրկեցեր զմեղ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց :

Խաղաղութիւն ամենեցուն,

Ասուծոյ երկիրպագեցուք :

Լուր ձայնի աղաչանաց ծառայիցս քոց, և զվերականգնեալս ի մեղ շնորհիւ ողորմութեան քո զԱթոռ իշխանութեան Հայաստանեացս անսասան պահեա: Եւ որոց զլուխ են կարգեալ իշխանութեանդ այդմիկ՝ ամենեցուն յաւե՛լ ըզնորհս իմաստութեան, զի կարող լինիցին ուղղութեամբ արդարութեան առաջնորդել ժողովը ըրդեան քում, զի որք պատուենն զիմաստութիւն, նոքա միայն թագաւորեսցեն յաւիտեան: Եւ զօրավարաց մերոց և զօրաց եւս առաւել պարզեւեա հոգի արութեան: Տնկեա՛ ի մեղ յաշմենեսին զսէր սրբութեան և զգծնհեթեան, ճանաչել զիմաստութիւն և զիմրտ և առնել զպարտը մեր ի պահպանութիւն ամենայն օրինաց, սրք հային յօդնտակարութիւն յազգի մերոյ: Աղքերացո՛ ի սիրտս ամենեցուն զգութ մարդասիրութեան, զի կարող լինիցիմք գործովք բարեաց կատարումն առնել սիրոյ հայրենեաց: Կարկառեա՛ զամենառատ այս ողորմութեան քո և օրհ-

նեա' զհամօրէն ժողովուրդ մեր, զազգս Հայոց և զեկեղեցիս Հայաստանեայց . զի հանգիցէ ի նոռսա և կացցէ մնասցէ յաւիտեանս ժամանակաց հոգի սիրոյ և խաղաղութեան՝ գիտութեան և Աստուածպաշտութեան :

Օրհնեա', Տէր, և զաշխարհ մեր և զերկիր հայրենի, զի յորում զառաջինն հաստատեցիր զտեղի դրախտին երանութեան, և զոր ապա զդարս բազումս ձեռք անօրինացն արարին վայրաւերակաց, քառահոլով վտակացն պարարտութեամբ վերստին ծաղկազարդեալ պայծառասցի ի վայելումն ամենայն բարութեանց երկնաւորաց և երկրաւորաց . սրբեա զեկեղեցիս մեր և զվանորայս որ ի նմին, զդպրատունս մեր և ըզյարկս զթութեան, և զամենայն սահմանս նորապարսպեա պահպանութեամբ քով ընդդէմ յարձակմանց թշնամւոյն : Օրհնեա' Տէր, զամենայն բան բարի որ ի նմին, և զկոչումն իւր զլխովին, զանունդ Հայաստան :

Հայաստանդ անուն ցանկալի, ձայն գորովական և փարելի, երկնաւոր երգոցն նուագաց արժանի, յորում ամենայն յուշքն անցելոյն և յոյսք ապառնեացն պահին, զոր ոչ կարացին հանել քերել ի շրթանց մերոց մանաւանդ թէ և ի սրտից բռունցք աշխարհիս և գիպուածք ժամանակաց, հնչեսցէ այժմ ծագաց ի ծագս երկ-

ըի , և որք ի հեռաստանեայ սահմանս աշխարհի սփռեալ կան նժդեհութեամբ , ամենայն հայկա- զունք ի լուր նորա՝ որպէս ամպս թռուցեալու ձագախառն երամովին եկեցեն առ նա , զի փրկութիւն ծեառն եհաս մեզ .

Եւ դու , Մայրս մեր սուրբ եկեղեցիդ Հա- յաստանեայց , դուստր նորոյս Սիմնի , որ զայն- քանի դարս ի գիրկս քո բարձեր զմեզ , որպէս զորբացեալ մանկունս , և կաթամբ սրբոյ աւե- տարանին ջամբեցեր մեզ զյոյս փրկութեան մե- րոյ , որ զամենայն աւանդս յիշատակաց , և ըզ- նշանակս փառաց հարցն մերոց և զիդա մեր հա- մօրէն ի ծոցի քում պահեցեր անարատս , ցնծա՛ և ուրախ լեր .

Եւ դուք ժողովուրդ Հայոց , որդիք Հայկայ և որդեզրեալք եկեղեցւոյս Հայաստանեայց , առէք զսպառազինութիւն հաւատոյդ դիք ի գլուխս ձեր զսաղաւարտ յուսոյն , արի՛ք ընդ առաջ , և եր- զեցուք ամենեքեան . Փառք ի բարձունս Աս- տուծոյ և յերկիր խաղաղութիւն ի մարդիկ հա- ճութիւն :

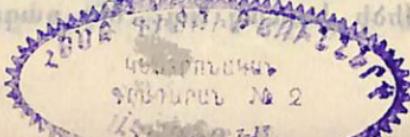
ԴՊ. Եւ օրինուրիւն մեզ ի բարձունս , օրի- նեալ ես Skr Աստուած մեր . օրինեմք զիեզ եւ զո- վեմք զիեզ : Խոստվանիմք Skr զիեզ եւ երկիր պա- զանեմք մեզ . փառաւորեմք զիեզ . զոհանամք Skr զիեն վասն մեծի փառաց բոց : Skr բագաւոր սուրբ

Երկնային Աստուած եւ Հայր՝ ամենակալ։ Տեր եւ Որդի
Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ առւրբ Որդի։ Տեր
Աստուած Գառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր, որ առեր ըգ-
մերս ի կուսէն։ Աղորմեցար, բարձեր զմեղս աւշաւ-
հի. եւ արդ ընկալ զաղաշանս մեր։ Սուրբդ որ նախս
ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեցաց մեզ։ Զի դու միայն սուրբ,
դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տեր մեր Յիսուս
Քրիստոս։ Տեր Եւ Հոգիդ սուրբ՝ որ ի փառս Աստուած
ընդ Հօր. ամեն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զիեզ։ Տեր, եւ գովետք
զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։
Արժանի արա Տեր զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ ա-
ռանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես Տեր Աստուած
հարցն մեռց. գովեալ եւ փառաւորեալ և անուն սուրբ
քո յաւիտեանս ամեն։ Օրհնեալ Տեր՝ ուսո՛ ինձ զարդա-
րութիւնս քո. (Երես Հրենե՛)։ Տեր ապաւեն եղեր մեր
ազգի յազգ։ Նս աղաչեմ Տեր ոլորմեա՛ ինձ եւ բժրու-
թեա՛ զանձթ իմ, ես մեղայ ենզ։ Ցոյց մեզ Տեր զողոր-
մուրթիւնս քո. եւ զիրկուրթիւնս քո տուր մեզ։ Տեր ողոր-
մուրթիւն յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ։ Տեր իմ զիեզ ապաւեն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ
առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։ Ի են է
Տեր՝ աղբիւր կենդանութեան. եւ լուսով երեսաց քոց
տեսանեմք ըզլոյս։ Մազեա՛ զողորմուրթիւնս քո՝ որք նա-
նաշեն զիեզ Տեր։

ՄՐԿ. Սուրբ Խաչիւս.

ՀՆԹՊ. Պահպանիչ և Հայր մեր

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0044198

[204]

